

Ministerie van Klimaat en
Groene Groei

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

de Staatscourant

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
F 0 70 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/kgg

Behandeld door
mr. H.H. Bosch

T 070 379 7492
h.h.bosch1@minezk.nl

Instructie voor behandeling/route t.b.v. het secretariaat

Datum

Ons kenmerk
WJZ / 100715130

Informatiekopie aan

Betreft **Regeling van de Minister van Klimaat en Groene Groei, van
[datum] nr. WJZ/100715130, tot wijziging van de
Regeling nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies vanwege het
toevoegen van een subsidiemodule voor
energiebesparingsleningen voor het midden- en kleinbedrijf**

Bijlage(n)

Verzendwijze: Elektronisch

N.B.1. Bijlagen worden i.v.m. invoering elektronische bekendmaking niet meer ter inzage gelegd maar als apart bestand naar Sdu gezonden en gelijk met de regeling bekendgemaakt.

N.B.2. Behoort bij de regeling een bijlage, dan worden daarop de regeling en artikelnummer(s) vermeld.

Ontvangen BBR

Ontvangen Postkamer

Datum verzending

Paraaf Postkamer

Regeling van de Minister van Klimaat en Groene Groei, van [datum] nr. WJZ/100715130, tot wijziging van de Regeling nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies vanwege het toevoegen van een subsidiemodule voor energiebesparingsleningen voor het midden- en kleinbedrijf [KetenID WGK 28194]

De Minister van Klimaat en Groene Groei,

Gelet op de artikelen 2, eerste lid, 4, 5, eerste en tweede lid, 19, tweede lid, 23, onderdeel b, 25, 42, eerste en tweede lid, en 50, tweede en negende lid, van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies;

Besluit:

Artikel I

Aan hoofdstuk 4 van de Regeling nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies wordt een titel toegevoegd, luidende:

Titel 4.14. Energiebesparingsleningen voor het midden- en kleinbedrijf

Artikel 4.14.1. Begripsbepalingen

In deze titel wordt verstaan onder:

aangewezen energiebesparende maatregelen: maatregelen ter verduurzaming van het energiegebruik van een kleine of middelgrote onderneming die zijn opgenomen in bijlage 4.14.1;

locatie: de locatie met een energienota betreffende het gebruik van elektriciteit en aardgas zoals bedoeld in artikel 4.14.2, tweede lid;

schema: het schema voor terugbetaling van de subsidie zoals bedoeld in artikel 4.14.9, eerste lid.

Artikel 4.14.2. Subsidieverstrekking

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie voor het uitvoeren van:

- a. aangewezen energiebesparende maatregelen per locatie;
- b. andere activiteiten die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van aangewezen energiebesparende maatregelen, waaronder in ieder geval:

1°. transport;

2°. sloopwerkzaamheden;

3°. het aanpassen van een gebouw.

2. De subsidie wordt uitsluitend verstrekt aan een MKB-ondernemer wiens onderneming jaarlijks ten minste 10.000 KWh elektriciteit of 5.000 m³ aardgas of aardgasequivalent gebruikt. De ondernemer is in Nederland gevestigd en voert daar een substantieel deel van de activiteiten van de onderneming uit.

3. De subsidie wordt per locatie verstrekt.

4. De subsidie kan tevens worden verstrekt in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

5. De subsidie aan de MKB-ondernemer wordt verstrekt in de vorm van een subsidie met terugbetalingsverplichting als bedoeld in artikel 42, eerste lid, van het besluit.

Artikel 4.14.3. Hoogte subsidie

1. De subsidie bedraagt ten hoogste 100% van de subsidiabele kosten, waarbij subsidie voor de activiteiten, bedoeld in artikel 4.14.2, eerste lid, onderdeel b, ten hoogste 50% van de totale subsidiabele kosten bedraagt.

2. De subsidie bedraagt ten minste € 10.000.

3. De subsidie bedraagt ten hoogste € 250.000. Indien een subsidie wordt verstrekt voor een maatregel als bedoeld in de tabel van bijlage 4.14.1, onderdeel A, volgnummers 1 tot en met 4, bedraagt de subsidie voor die energiebesparende maatregel ten hoogste € 30.000.

Artikel 4.14.4. Verdeling van het subsidieplafond

De minister verdeelt het subsidieplafond op volgorde van binnenkomst van de aanvragen tot subsidieverlening.

Artikel 4.14.5. Realisatietermijn

De termijn, bedoeld in artikel 23, onderdeel b, van het besluit, is een jaar na subsidieverlening.

Artikel 4.14.6. Afwijzingsgrond

Onverminderd de artikelen 22 en 23 van het besluit, beslist de minister afwijzend op een aanvraag om subsidieverlening betreffende aangewezen energiebesparende maatregelen indien onvoldoende vertrouwen bestaat dat de subsidieaanvrager de subsidie terug kan betalen binnen zeven jaar na betaling van de subsidie.

Artikel 4.14.7. Aanvullende verplichtingen subsidieontvanger

De subsidieontvanger voert de activiteiten, bedoeld in artikel 4.14.2, eerste lid, onderdelen a en b, op de desbetreffende locatie in Nederland uit.

Artikel 38, eerste en tweede lid, van het besluit zijn ongeacht de omvang van de subsidie niet van toepassing.

Artikel 4.14.8. Borgstelling

Indien de subsidie wordt verleend aan een rechtspersoon, wordt de subsidie uitsluitend verleend onder de opschortende voorwaarde dat de subsidieontvanger binnen vier weken na dagtekening van de beschikking tot subsidieverlening meewerkt aan de totstandkoming van een overeenkomst tot uitvoering van de beschikking tot subsidieverlening (borgstelling). Het model voor die overeenkomst is opgenomen in bijlage 4.14.2.

Artikel 4.14.9 Schema voor terugbetaling en rente

1. De subsidieontvanger is verplicht de verstrekte subsidie volgens een in de beschikking tot subsidieverlening vastgelegd schema terug te betalen aan de minister. Het schema regelt een maandelijkse terugbetaling die bestaat uit:
 - a. de aflossing van de subsidie;
 - b. een jaarlijkse basisrente van 6,7 procent per jaar over de som van het verschuldigde nog niet afgeloste deel van de hoofdsom van de subsidie, die rentedragend bij het uitstaand saldo aanwast op de laatste dag van het kalenderjaar waarin niet voldaan is aan de bij deze rente horende betalingsverplichting uit de beschikking tot subsidieverlening; en
 - c. voor zover van toepassing, de bij te late betaling verschuldigde wettelijke rente.
2. Het schema regelt tevens dat het uitstaande saldo uiterlijk binnen zeven jaar na subsidieverlening aan de minister wordt betaald.
3. De subsidieontvanger kan in afwijking van het schema de verstrekte subsidie en de verschenen rente boetevrij vervroegd volledig aflossen.
4. De minister kan in afwijking van het schema besluiten dat de verstrekte subsidie en de verschenen rente versneld of in een keer terugbetaald dienen te worden, indien:
 - a. de zaken waarvoor de subsidie is verkregen geheel of gedeeltelijk worden vervreemd;
 - b. de subsidieontvanger de subsidie heeft aangewend voor andere kosten dan de subsidiabele kosten.
5. De subsidieontvanger doet onverwijld schriftelijk mededeling aan de minister indien zich een situatie zoals bedoeld in het vierde lid voordoet.

Artikel 4.14.10. Informatieverplichtingen aanvraag

Een aanvraag tot subsidieverlening bevat ten minste:

- a. gegevens over de subsidieaanvrager, waaronder de naam van de organisatie, tekenbevoegdheid, het nummer waarmee de onderneming is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel, het post- en bezoekadres, het bankrekeningnummer van de aanvragende onderneming, de Standaard bedrijfsindelingscode (SBI);
- b. gegevens over de contactpersoon bij de subsidieaanvrager, waaronder de naam, het telefoonnummer en het e-mailadres;
- c. gegevens over de grootte van de onderneming van de subsidieaanvrager;
- d. een plan met daarin de gegevens over het project, waaronder de uit te voeren aangewezen energiebesparingsmaatregelen, de locatie waar de maatregelen worden uitgevoerd, de start- en einddatum, de begrote kosten en de omvang van de gevraagde subsidie;
- e. een verklaring waaruit blijkt dat de subsidieaanvrager nog geen overeenkomst heeft gesloten voor de uitvoering van het project;
- f. een offerte voor de kosten voor de aangewezen energiebesparende maatregelen en de eventuele noodzakelijke andere activiteiten;
- g. de meest recente jaarlijkse factuur van de leverancier van elektriciteit en, indien van toepassing, gas;
- h. de meest recente jaarrekening en de daaraan voorafgaande jaarrekening;
- i. indien de aandeelhouder of aandeelhouders van de onderneming een natuurlijk persoon of natuurlijke personen zijn, de meest recente aangifte inkomstenbelasting van de aandeelhouder of aandeelhouders die 25% of meer van de aandelen vertegenwoordigen.

Artikel 4.14.11. Ambtshalve vaststelling

In afwijking van artikel 50, eerste lid, van het besluit wordt de subsidie voor aangewezen energiebesparende maatregelen, bedoeld in artikel 4.14.2, ambtshalve vastgesteld.

Artikel 4.14.12. Staatssteun

De subsidie, bedoeld in artikel 4.14.2, bevat geen staatssteun.

Artikel 4.14.13. Horizonbepaling

Deze titel vervalt met ingang van 1 april 2030, met dien verstande dat deze van toepassing blijft op subsidies die voor die datum zijn verleend.

Artikel II

In de tabel van artikel 1, tweede lid, van de Regeling openstelling EZ-, LVVN- en KGG-subsidies 2026 worden na het onderdeel dat betrekking heeft op titel 4.12 een rij ingevoegd, luidende:

Titel 4.14:	4.14.2,	01-10-	€
Energiebesparingsleningen	eerste lid	2026	5.000.000
voor het midden- en		t/m 15-	
kleinbedrijf		12-2026	

Artikel III

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 oktober 2026.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

Stientje van Veldhoven – van der Meer
Minister van Klimaat en Groene Groei,

Bijlage 4.14.1 behorende bij artikel 4.14.1, eerste lid, van de Regeling nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies

Apart Word-bestand met alle maatregelen

Bijlage 4.14.2 behorende bij artikel 4.14.7, eerste lid, van de Regeling nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies

Uitvoeringsovereenkomst tot zekerheid van de terugbetaling van subsidie voor het uitvoeren van energiebesparingsactiviteiten (borgstelling)

1. De Staat der Nederlanden, hierna te noemen: de Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Klimaat en Groene Groei; en
2. [naam aandeelhouder(s) van de rechtspersoon waaraan subsidie is verleend die 25% of meer van de aandelen vertegenwoordigen], woonachtig te [plaats(en)], hierna te noemen: de Borg;

Overwegen:

- a. De Minister van Klimaat en Groene Groei heeft blijkens een beschikking met kenmerk [kenmerk beschikking], hierna te noemen: de beschikking, een subsidie met terugbetalingsverplichting verleend voor het uitvoeren van energiebesparingsactiviteiten.
- b. De beschikking bevat de opschortende voorwaarde dat de subsidieontvanger meewerkt aan de totstandkoming van een overeenkomst tot uitvoering van de beschikking (borgstelling).
- c. De Minister van Klimaat en Groene Groei beoogt met onderhavige uitvoeringsovereenkomst de terugbetaling van de subsidie en bijbehorende rente te verzekeren.

Partijen komen daartoe het volgende overeen:

Artikel 1

De Borg stelt zich tegenover de Staat borg voor de nakoming van de volledige terugbetalingsverplichting die de subsidieontvanger heeft op grond van artikel 4.14.7, derde lid, van de Regeling nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies.

Artikel 2

1. De Borg is niet gehouden tot betaling aan de Staat voordat de subsidieontvanger in zijn terugbetalingsverplichting als bedoeld in artikel 1 is tekortgeschoten.
2. De subsidieontvanger wordt geacht tekort te schieten in de nakoming van zijn terugbetalingsverplichting indien de Staat de subsidieontvanger schriftelijk in gebreke heeft gesteld en – na het verstrijken van de gestelde termijn – nakoming door de subsidieontvanger uit is gebleven.
3. De Staat is niet verplicht bij ingebrekestelling van de schuldenaar de Borg hiervan mededeling te doen.

Artikel 3

De Borg verbindt zich om op het eerste schriftelijke verzoek van de Staat het bedrag waarvoor hij borg staat onverwijld aan de Staat te voldoen.

Artikel 4

1. Na ondertekening van deze uitvoeringsovereenkomst door de partijen treedt deze uitvoeringsovereenkomst in werking met ingang van de datum van de beschikking.
2. Deze uitvoeringsovereenkomst eindigt van rechtswege door de volledige terugbetaling van de subsidie en de rente.

Artikel 5

1. De Staat kiest voor uitvoering van deze Uitvoeringsovereenkomst domicilie ten kantore van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Hanzelaan 310, 8017 JK Zwolle.
2. Onverminderd het bepaalde in Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering dienen alle mededelingen, aanzeggingen, verzoeken, toestemmingen en andere berichten uit hoofde van deze uitvoeringsovereenkomst schriftelijk te worden gedaan.
3. Mededelingen, aanzeggingen, verzoeken, toestemmingen en andere berichten die niet in overeenstemming met het tweede lid zijn gedaan, blijven zonder rechtsgevolg.
4. De Staat is bevoegd eenzijdig van het bepaalde in het eerste lid af te wijken.

Artikel 6

1. Op deze uitvoeringsovereenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
2. Alle geschillen in verband met deze uitvoeringsovereenkomst of met afspraken die daarmee samenhangen zullen worden beslecht door de bevoegde rechter te Den Haag.

Artikel 7

Deze uitvoeringsovereenkomst wordt tussen partijen aangeduid als 'Uitvoeringsovereenkomst energiebesparing Staat / [naam aandeelhouder(s) van de rechtspersoon waaraan subsidie is verleend] (borgstelling)'.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te [plaats]

Aandeelhouder[s]

te 's-Gravenhage op [datum]

De Minister van Klimaat en Groene Groei,

namens deze:

[handtekening]

[naam functionaris]

[functie]

TOELICHTING

Algemeen deel

1. Inleiding

Met deze regeling is een subsidiemodule toegevoegd aan de Regeling nationale EZ-, LVVN- en KGG-subsidies voor het verstrekken van subsidies met terugbetaalverplichting voor het uitvoeren van energiebesparende maatregelen bij mkb-ondernemers. Voor een betere leesbaarheid van deze toelichting worden deze subsidies ook wel 'leningen' genoemd.

2. Aanleiding en doel

De meeste energiebesparende maatregelen verdienen zich (op termijn) terug, maar vragen wel om investeringen. Op dit moment geldt voor bedrijven met een gebruik van meer dan 50.000 kWh en/of 25.000 m³ gas een verplichting om alle maatregelen uit te voeren die zich binnen vijf jaar of minder terugverdienen (de energiebesparingsplicht). Uit onderzoek is gebleken dat ongeveer 11% van het mkb moeilijk of onvoldoende toegang heeft tot externe financiering voor de relatief kleine leningen die hiervoor nodig zijn.¹ Dit betekent dat er een groep bedrijven is die wel een wettelijke verplichting heeft om energie te besparen, maar hier niet toe in staat is omdat financiering ontbreekt.

Daarom wordt deze subsidiemodule opgezet, genaamd *Energiebesparingsleningen voor het midden- en kleinbedrijf*. Het doel van de module is om mkb-ondernemers toegang te geven tot een lening voor (verplichte) energiebesparende maatregelen, ook als reguliere externe financiering niet mogelijk blijkt. Het gaat hier specifiek om mkb-ondernemers met een jaarlijks energiegebruik van minimaal 5.000 m³ aardgas of 10.000 kWh. De groep mkb-ondernemers die gebruik kan maken van deze regeling is dus groter dan de groep mkb-ondernemers die onder de energiebesparingsplicht vallen. De aangekondigde aanscherping van de terugverdientijd van vijf naar zeven jaar van de energiebesparingsplicht is de aanleiding voor het nu invoeren van de subsidiemodule. Deze energiebesparingsleningen zijn gericht op het ondersteunen van de groep mkb'ers die moeilijk of onvoldoende toegang heeft tot andere externe financiering. Deze subsidiemodule ondersteunt deze groep mkb'ers via subsidies met terugbetaalverplichting met een marktconforme rente zodat zij ten minste aan de energiebesparingsplicht kunnen voldoen, maar ook de mogelijkheid hebben om te investeren in een toekomstbestendige onderneming.

3. Hoofdpijnen subsidiemodule

3.1 Subsidiabele activiteiten

De Minister van Klimaat en Groene Groei (hierna: minister) verleent op grond van deze subsidiemodule subsidie voor de uitvoering van projecten die zijn opgenomen in de bijlage. Daarnaast is het mogelijk om de lening deels te gebruiken voor activiteiten die noodzakelijk zijn om de energiebesparende maatregelen te kunnen uitvoeren, bijvoorbeeld transport, sloop- of verstellwerk.

¹ [Kamerbrief over voortgang beleid energiebesparing | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

3.2 Doelgroep

De doelgroep van deze regeling is primair mkb-ondernemingen die moeten voldoen aan de energiebesparingsplicht. Dit ziet op locaties van de mkb-ondernemingen die op jaarbasis – op basis van hun energienota - meer gebruiken dan 25.000 m³ aardgas(equivalent) of 50.000 kWh electriciteit. Daarnaast is het ook mogelijk dat mkb'ers voor locaties met een lager energiegebruik een lening aanvragen (minimaal een jaargebruik van 5000 m³ aardgas en/of 10.000 kWh elektriciteit). Deze doelgroep is ruimer dan de mkb ondernemers waarvoor de energiebesparingsplicht geldt, omdat deze mkb-ondernemingen met een lager gebruik ook moeilijkheden ervaren met het vinden van financiering voor energiebesparende maatregelen. Het energiegebruik is het totale gebruik van de milieubelastende activiteit van de locatie inclusief het gebouw per kalenderjaar. Hierbij wordt het gebruik van proces, faciliteiten en gebouw dus opgeteld. De subsidie wordt voor een individuele locatie verstrekt. In de begripsbepaling is uitgelegd dat locatie ziet op een in Nederland gevestigde mkb-ondernemer die op locatieniveau meer dan 5000 m³ gas en/of 10.000 kWh elektriciteit verbruikt. Dit wordt gecontroleerd via de energienota die de ondernemer conform de informatieverplichting moet aanleveren. Dit betekent dus dat als een ondernemer meerdere locaties heeft, de ondernemer meerdere subsidieaanvragen kan doen. Ook geldt dat de subsidie kan worden verstrekt voor zover de ondernemer in Nederland is gevestigd en daar een substantieel deel van de activiteiten van de onderneming uitvoert.

Verder is uitdrukkelijk geregeld dat de subsidie ook kan worden verstrekt in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Ook voor ondernemers in Caribisch Nederland gelden de vereisten van de subsidiemodule onverkort en op hen is eveneens het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies (Kaderbesluit) van toepassing (artikel 1a, eerste lid, van het Kaderbesluit).

3.3 Hoogte subsidie en subsidiabele kosten

De subsidie bedraagt 100% van de subsidiabele kosten. Subsidiabele kosten zijn kosten voor de energiebesparende maatregel zelf, maar ook kosten die gemaakt moeten worden om de maatregel te kunnen uitvoeren. Daarbij kan worden gedacht aan transport- en sloopkosten of kosten voor het aanpassen van een gebouw. Hoofdstuk 4 van het Kaderbesluit bevat regels over subsidiabele kosten. Deze regels zijn ook van toepassing op subsidies die op grond van deze subsidiemodule worden verstrekt. Zo geldt onder meer dat het moet gaan om redelijk gemaakte kosten en dat deze kosten direct verbonden moeten zijn met de uitvoering van een activiteit (artikel 10, eerste lid, van het Kaderbesluit). Ook geldt dat kosten die vóór indiening van de subsidie zijn gemaakt, niet voor subsidie in aanmerking komen (artikel 10, tweede lid, van het Kaderbesluit).

Van het totale bedrag kan hoogstens 50% worden ingezet voor andere activiteiten die nodig zijn voor het realiseren van de energiebesparende maatregelen.

De subsidie bedraagt ten minste € 10.000 en maximaal € 250.000. Aangezien de subsidie voor een individuele locatie wordt verstrekt, zijn dit aldus ook de geldende bedragen per locatie. Mochten de kosten van investeringen hoger zijn dan het maximale subsidiebedrag, dan zal de ondernemer het overige deel van de investering op een andere manier moeten financieren.

3.4 Verdeling van het subsidieplafond

De verdeling vindt plaats op basis van volgorde van binnenkomst van de aanvragen. Dit betekent dat de aanvraag die het eerst is binnengekomen, het eerst voor subsidie in aanmerking komt, uiteraard voor zover de aanvraag aan de eisen voldoet. Wanneer de ingediende aanvraag onvolledig is, krijgt de aanvrager de mogelijkheid de ontbrekende stukken alsnog aan te leveren. De datum waarop de aanvraag volledig is, is de datum die voor het rangschikken wordt toegepast. Er vindt loting plaats om de volgorde te bepalen als er meerdere aanvragen worden ingediend op de dag dat het subsidieplafond wordt overschreden en er onduidelijkheid is over het tijdstip van ontvangst van die aanvragen.

3.5 Realisatietermijn

Met de uitvoering van het project moet worden begonnen na het indienen van de aanvraag om subsidie. Uiterlijk twaalf maanden na de verleningsbeschikking dient het project te zijn afgerond. Het is wenselijk dat een ondernemer tijdig begint met het project. Hoe eerder de energiebesparende maatregel is uitgevoerd, hoe eerder de ondernemer lagere energiekosten ervaart. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) zal dit steekproefsgewijs controleren en de ontvanger is verplicht om inzage te geven in gevraagde bewijsstukken.

3.6 Afwijzingsgronden

Op basis van de benodigde stukken zal de minister inschatten of de ondernemer de lening en rente kan terugbetalen. De aanvraag wordt afgewezen als het vermoeden bestaat dat de ondernemer de subsidie en rente niet kan terugbetalen. De afwijzingsgronden van artikel 22 en 23 van het Kaderbesluit zijn eveneens van toepassing. Dit betekent dat een aanvraag bijvoorbeeld ook wordt afgewezen indien een bedrag wordt gevraagd dat lager is dan het minimumsubsidiebedrag of een bedrag wordt gevraagd dat hoger is dan het maximum.

3.7 Verplichtingen subsidieontvanger

Gedurende de looptijd van de terugbetaalverplichting zal de ondernemer verplicht zijn om te voldoen aan de betalingsverplichtingen van zowel de terugbetaling van de subsidie als de daarbij horende rente. Op dit moment is deze rente 6,7%. Bij de jaarlijkse openstelling zal het meest recent bekende DNB-rentepercentage voor nieuwe contracten van leningen kleiner of gelijk aan 0,25 miljoen euro en een rentevaste periode van vijf tot en met tien jaar worden gehanteerd. Dit wordt afgerond op een decimaal. Hier wordt een risico-opslag van één procentpunt bijgeteld. De rentestanden zijn in te zien op de [website van DNB](#).

De lening heeft een looptijd van zeven jaar. De terugbetaling van de lening en daarbij horende rente wordt elke maand betaald vanaf de verlening en wordt betaald via automatische incasso. In de verleningsbeschikking wordt een terugbetaalschema opgenomen.

Tevens geldt voor aanvragers die een rechtspersoon zijn dat voor het verkrijgen van deze lening vereist is dat een uitvoeringsovereenkomst met een borgstelling wordt ondertekend. De uitvoeringsovereenkomst dient te worden ondertekend door aandeelhouders van de mkb-onderneming met een eigendomspercentage van 25% of hoger. Als de subsidieontvanger tekortschiet in de nakoming van de terugbetalingsverplichting, kan de Staat de borg staande aandeelhouder(s) van de onderneming schriftelijk laten weten het openstaande bedrag te moeten voldoen.

De reden voor het gebruik van deze constructie is het uitvoeringsrisico dat leningen vanuit een besloten vennootschap worden aangevraagd waarbij bewust wordt aangestuurd op faillietverklaring van de besloten vennootschap en terugbetaling niet meer waarschijnlijk is. De subsidie wordt in het geval van aanvraag door een rechtspersoon daarom uitsluitend verleend onder de opschortende voorwaarde dat de subsidieontvanger binnen vier weken na dagtekening van de beschikking tot subsidieverlening meewerkt aan de totstandkoming van de uitvoeringsovereenkomst.

3.8 Versnelde aflossing

3.8.1. oneigenlijk gebruik

De minister kan besluiten dat de verstrekte subsidie en de rente versneld of in een keer terugbetaald dienen te worden. Dit zal aan de orde zijn bij oneigenlijk gebruik of fraude, waarbij de lening is gebruikt in strijd met het doel van deze subsidiemodule. De subsidiemodule regelt dat de minister in twee gevallen kan besluiten tot versnelde aflossing of terugbetaling in een keer. Het eerste geval is het geheel of gedeeltelijk vervreemden van zaken waarvoor subsidie is verkregen. Hierbij kan worden gedacht aan het aankopen van energiebesparende materialen die vervolgens met winstoogmerk worden doorverkocht. Het tweede geval is het gebruiken van de subsidie voor andere kosten dan de subsidiabele kosten. Hier kan worden gedacht aan het uitvoeren van andere maatregelen dan waarvoor de subsidie is verkregen. Er zullen steekproefsgewijs controles worden uitgevoerd. De subsidieontvanger is verplicht om de minister te informeren indien een dergelijke situatie zich voordoet. Desgewenst kan de subsidieontvanger motiveren waarom de mkb ondernemer desondanks blijft voldoen aan de vereisten van de subsidieverlening.

Deze informatieverplichting ten aanzien van het oneigenlijk gebruik is een aanvulling op de uitgebreide informatieverplichting die reeds op de subsidieontvanger rust op grond hoofdstuk 11 van het besluit (zie ook paragraaf 3.10 hierna).

3.8.2. op verzoek van de subsidieontvanger

De subsidieontvanger kan overigens te allen tijde de lening en de reeds verbeurde rente boetevrij vervroegd volledig aflossen. Dit kan door overboeking van het vervroegd af te lossen bedrag op het bankrekeningnummer van RVO onder vermelding van het betreffende dossiernummer.

3.9 Informatieverplichtingen

Bij het doen van een aanvraag dienen ondernemers aan een aantal verplichtingen te voldoen met betrekking tot het aandienen van informatie. Dat zijn:

- Gegevens van de aanvrager, waaronder de naam van de organisatie, het nummer waarmee de ondernemer is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel, de tekenbevoegdheid, het post- en bezoekadres en het bankrekeningnummer op naam van de aanvragende onderneming;
- Gegevens over de contactpersoon bij de aanvrager, waaronder de naam, het telefoonnummer en e-mailadres;
- Een plan met daarin de energiebesparingsactiviteit waarvoor de subsidie wordt aangevraagd, de start- en einddatum, de begrote kosten en de omvang van de gevraagde subsidie;
- Een offerte van de investeringskosten van de energiebesparingsactiviteiten;

- De meest recente jaarlijkse factuur van de leverancier van elektriciteit van de locatie van de energiebesparende maatregel en, indien van toepassing, gas;
- De meest recente jaarrekening, en de jaarrekening van het jaar daarvoor;
- Indien de aandeelhouder of aandeelhouders van de onderneming een natuurlijk persoon of natuurlijke personen zijn, de meest recente aangifte inkomstenbelasting van de aandeelhouder(s) die ten minste 25% van de aandelen vertegenwoordigen.

3.10. Overige verplichtingen

3.10.1. Nederland

De locatie van de energiebesparing dient zich in Nederland te bevinden. Voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba geldt dat voor die betreffende eilanden.

3.10.2. beperking administratieplicht ten opzichte van hoofdstuk 11 van het besluit

Op de subsidieontvanger rusten de informatieverplichtingen uit hoofdstuk 11 van het besluit. In lijn met artikel 4.14.7 van de regeling is de ontvanger echter niet verplicht om te voldoen artikel 38 lid 1 en 2. Ergo is niet verplicht een aparte administratie bij te houden over de specifieke elementen van de werkzaamheden zoals bijvoorbeeld de aard van de werkzaamheden, het aantal eenheden per kostendrager of het aantal uren dat per persoon is besteed aan activiteiten die voor de subsidie in aanmerking komen. Dit ongeacht het toegekende bedrag (dus ook als het hoger is dan 125.000 euro zoals genoemd in artikel 38, derde lid, van het besluit).

3.11 Staatssteun

De subsidies zijn geen staatssteun in de zin van het staatssteunrecht van de EU. Om steun als staatssteun te kunnen aanmerken, moet de steun aan diverse criteria voldoen. Bij deze subsidiemodule is geen sprake van een voordeel dat een onderneming niet langs normale commerciële weg zou hebben verkregen. De subsidies moeten namelijk worden terugbetaald met rente. De rente die moet worden betaald is vergelijkbaar met de rente die de ondernemer aan een marktpartij zou moeten betalen.

4. Regeldruk

4.1 Inleiding

Onder de subsidiemodule wordt voor een lange periode subsidie verleend. De administratieve lasten voor ondernemers bestaan uit het indienen van een definitieve subsidieaanvraag en uit jaarlijkse kosten voor administratieve handelingen gedurende de subsidieperiode. De kosten voor het indienen voor een subsidieaanvraag bestaan uit het invullen van een digitaal aanvraagformulier en het verzamelen van de benodigde verplichte bijlagen, zoals een jaarrekening en offerte. Zie de toelichting punt 3h voor de volledige lijst. Alle documenten dienen onderdeel van de leveringsovereenkomst te zijn.

Deze regeldrukparagraaf brengt van onderhavige subsidiemodule de verplichtingen en de daaruit voortvloeiende kosten voor aanvragers in beeld. Voor de inschatting van de regeldruk is gebruik gemaakt van het Handboek meting regeldrukkosten en de expertise van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Regeldruk betreft de investeringen en inspanningen die aanvragers

moeten verrichten om zich aan wet- en regelgeving van de rijksoverheid te houden. Regeldruk bestaat uit regeldrukkosten en ervaren regeldruk.

Regeldrukkosten zijn alle kosten die bedrijven, burgers of professionals moeten maken om te voldoen aan verplichtingen uit wet- en regelgeving van de rijksoverheid. Het gaat hierbij om kosten die voortvloeien uit informatieverplichtingen en inhoudelijke verplichtingen. Regeldrukkosten bestaan uit eventuele eenmalige en eventuele structurele kosten. Financiële lasten of andersoortige kosten (bedrijfskosten of opportuniteitskosten) vallen niet onder de regeldrukkosten. De regeldrukkosten worden uitgedrukt in euro's en berekend als $\text{uurtarief} \times \text{aantal benodigde uren} + \text{structurele kosten} = \text{kosten per handeling}$. De $\text{kosten per handeling} \times \text{het aantal benodigde handelingen per jaar} = \text{de regeldrukkosten}$. De regeldrukkosten worden ook uitgedrukt als percentage van het subsidiebudget.

Ervaren regeldruk betreft de kwalitatieve aspecten van de regeling zoals werkbaarheid, proportionaliteit en ervaren nut. Ervaren regeldruk wordt niet gekwantificeerd.

4.2 Context

Aan het begin van deze toelichting is de aanleiding voor deze subsidiemodule al geschetst. De subsidiemodule zal in meerdere openstellingsrondes worden opengesteld, te weten jaarlijks van 2027 tot en met 2031. Alle mkb'ers met een minimum jaarverbruik van minimaal 10.000 kWh of 5.000 m³ aardgas (of equivalent) vallen onder de doelgroep en kunnen zodoende een aanvraag doen voor een lening vanuit deze subsidiemodule. Deze groep omvat de ondernemingen die onder de energiebesparingsplicht vallen, waarvoor de ondergrens 100.000 kWh of 25.000 m³ aardgas (of equivalent) is. Deze groep omvat zodoende ook de ondernemingen die niet onder de plicht vallen. De ondernemingen die vallen onder de energiebesparingsplicht vormen de primaire doelgroep. Deze primaire doelgroep is goed in beeld. De secundaire doelgroep, de mkb'ers die niet onder de plicht vallen, is minder goed in beeld, maar ook zij kunnen een aanvraag indienen.

4.3 Regeldrukkosten

De regeldrukkosten voor ondernemers bestaan voor deze module uit kennisnamekosten en eenmalige aanvraagkosten. Kosten na verlening zijn niet van toepassing. De aanvrager is namelijk niet verplicht extra informatie aan te leveren op moment dat de subsidie wordt verstrekt. Een aanvraag tot vaststelling is eveneens niet van toepassing, er zijn hier zodoende ook geen kosten aan verbonden.

Bij het berekenen van regeldrukkosten voor ondernemers wordt gebruik gemaakt van standaard uurtarieven. Deze zijn gebaseerd op de door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde uurlonen van werknemers naar beroepsgroep uit het Handboek meting regeldrukkosten. Naar verwachting zullen vanuit de aanvragende partijen voornamelijk leidinggevenden, eigenaren en managers, theoretisch opgeleide medewerkers en administratief medewerkers de benodigde handelingen uit voeren. Daarom hanteren de berekeningen een uurtarief van € 50, dat tussen het gehanteerde uurloon van voornamelijk leidinggevenden en managers (€ 77), hoogopgeleide medewerkers (€ 54) en administratief medewerkers (€ 39) ligt.

4.4 Kennisnamekosten

Het kennismaken van de voorwaarden van de subsidiemodule kost tijd en is noodzakelijk voor het doen van een aanvraag. De kennisnametijd wordt voor alle betrokkenen gelijk verondersteld op drie uur. Omdat er sprake moet zijn van een leveringsovereenkomst tussen een producent/exploitant en de ondernemer, moeten zij elk kennismaken van de subsidiemodule. De kennisnemingskosten per aanvraag zijn in dat geval $2 \times 3 \text{ uur} \times \text{€ } 50 = \text{€ } 300$.

4.5 Kosten deelnemers openstellingsronde

4.5.1 Kosten aanvraagproces

In totaal doen naar verwachting 4000 ondernemers een aanvraag. Dit aantal is gebaseerd op het totaalbudget € 100 miljoen, wat wordt gedeeld door het verwachte gemiddelde aanvraagbedrag op basis van het [InvestNL-rapport](#), waar € 25.000 is vermeld op pagina 7 en waarbij niet van onderuitputting wordt uitgegaan. Dit is ook in lijn met verdere berekeningen van het InvestNL-rapport, kijkend naar het deel van ondernemers dat nog niet aan de energiebesparingsplicht voldoet, maar wel financieringsbehoefte heeft.

In eerste instantie komt er € 35 miljoen vrij uit het Klimaatfonds voor het deze subsidiemodule. Hiermee zal een eerste tranche worden opengesteld. Op basis van de eerste aanvragen, kan er een goede inschatting worden gemaakt van de hoeveelheid aanvragen, welke doelgroep precies gebruik maakt van de lening en waar de doelgroep nog uitgebreid of vernauwd moet worden.

In deze berekening wordt ervan uitgegaan dat elke ondernemer met één producent een leveringsovereenkomst heeft getekend en dat elke producent één leveringsovereenkomst heeft met een ondernemer. Bij de aanvraag moet algemene informatie worden aangeleverd. Het bijeenzoeken van deze informatie kost drie uur (€ 150) en het aanmaken van een account in MijnRVO.nl om een aanvraag te doen bij het E-loket kost één uur (€ 50). Tot slot dient een aanvraag te zijn voorzien van een offerte inclusief een beschrijving onder welke maatregel de factuur of offerte valt. De genoemde maatregel in de aanvraag dient onderdeel te zijn van de lijst aan maatregelen welke vallen onder deze subsidiemodule. Daarnaast is de ondernemer ook verplicht om alle relevante personen de borgstelling te laten ondertekenen. Het aanleveren van deze informatie kost, inclusief intern overleg en besluitvorming, per aanvraag geschat op ongeveer vijftien uur (€ 750).

Het aanleveren van alle bovengenoemde informatie incl. kennisname bij de aanvraag kost:

	Tijd per aanvraag [h]	Kosten per aanvraag
1 producent en 1 ondernemer	15	€ 750

Uitgaande van 4000 aanvragen en € 750 aan kosten per aanvraag, zijn de totale aanvraagkosten € 3.000.000. Na aanvraag zijn er geen verdere kosten voor de ondernemer van wie de aanvraag is afgewezen.

4.5.2 Totale regeldrukkosten

In totaal bedragen de regeldrukkosten van deze subsidieregeling:

- Aanvraagproces (4000 verwachte aanvragen): € 3.000.000;
- Proces na verlening: € 0;

Het totale subsidiebudget is € 100.000.000 minus uitvoeringskosten. De regeldrukkosten maken daarmee maximaal 3% van het totale budget uit.

4.6 Ervaren regeldruk

De voorliggende subsidiemodule is zo ontworpen dat deze zo werkbaar mogelijk is voor zowel de ondernemer die een aanvraag tot subsidieverlening willen indienen alsook voor RVO als uitvoerder van de regeling. De vereisten en informatieverplichtingen in de subsidiemodule zijn tot een minimum gehouden, waarbij zij nog altijd toereikend zijn voor goede uitvoering van de subsidiemodule. De vereiste mee te leveren documenten bij de aanvraag zijn namelijk nodig om aan te tonen dat de aanvrager daadwerkelijk een onderneming heeft welke voldoende financieel gezond is en dat het verleende bedrag aan het bedoelde doel besteed wordt.

Het ervaren nut van deze subsidiemodule, dat gedefinieerd wordt als de verschillende baten of toegevoegde waarde die bedrijven, burgers of professionals verwachten door de wet- en regelgeving, voor zichzelf of voor de samenleving, is naar verwachting ruim voldoende omdat de subsidiemodule van ondersteunend belang is voor het nakomen van de energiebesparingsplicht (voor de ondernemers die daaronder vallen) en omdat het ten goede komt aan de concurrentiepositie van de deelnemende ondernemers.

5. Internetconsultatie, doenvermogenstoets en MKB-toets

Parallel met de internetconsultatie worden een doenvermogenstoets en een MKB-toets uitgevoerd. Ook wordt een adviesaanvraag ingediend bij het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR). De uitkomsten hiervan zullen worden verwerkt in de subsidiemodule.

6. Uitvoering

De uitvoering van de subsidiemodule is in handen van RVO. Het concept van de subsidiemodule zal aan RVO worden voorgelegd voor het uitvoeren van een uitvoerings- en handhaafbaarheidstoets. Deze toets leidt wellicht tot aanpassingen van de subsidiemodule.

7. Inwerkingtreding en openstelling

Deze regeling treedt met ingang van 1 oktober 2026 in werking. Daarmee wordt niet aan de minimuminvoeringstermijn van twee maanden tegemoetgekomen. Gebruik wordt gemaakt van de uitzondering op de minimuminvoeringstermijn die is genoemd in aanwijzing 4.17, vijfde lid, onderdeel a, van de Aanwijzingen voor de regelgeving: het, gelet op de doelgroep, voorkomen van aanmerkelijke ongewenste private of publieke nadelen. Gelet op de ontwikkelingen op de energiemarkt is het immers wenselijk dat bedrijven zo snel mogelijk energiebesparende maatregelen nemen. Overigens betreft het een relatief eenvoudige subsidiemodule, waarbij ondernemers een beperkte tijd nodig hebben om een aanvraag voor te bereiden. Ook is een nieuwe openstelling voorzien in het eerste kwartaal van 2027. Gelet hierop kunnen ondernemers die nu geen mogelijkheid hebben om een aanvraag te doen, relatief snel alsnog een aanvraag doen.

Stientje van Veldhoven – van der Meer
Minister van Klimaat en Groene Groei,